

Onderhoud instrumenten

Handleiding voor onderhoud een instrument.
Koninklijke Harmonie 'De Eendracht'

koninklijke harmonie
„de eendracht“
R A A M S D O N K S V E E R

KOPERINSTRUMENTEN

De buitenkant

Nadat je hebt gespeeld, reinig dan het instrument aan de buitenkant met een vezelvrije zachte doek (eventueel vochtig met iets warm water). Transpiratie en speeksel tasten het materiaal erg aan en daarom vooral de plaatsen die met de handen of speeksel in aanraking komen goed afdoen. Daarna het instrument met een droge doek droog wrijven.

Vernikkelde en verzilverde instrumenten van tijd tot tijd met zeep en water afwassen.

Gebruik geen poetsmiddelen, die kunnen krassen maken.
Met zeep en water houdt het instrument zijn glans.

Binnenkant

Minstens éénmaal per maand het instrument ook van binnen schoonmaken. Het beste kun je hiervoor warm water met een beetje vloeibaar afwasmiddel gebruiken. Het water met afwasmiddel via de beker in het instrument gieten, de ventielen indrukken en voorzichtig schudden met het instrument waardoor vuil en stof sneller oplossen. Daarna het water weer uitgieten door het instrument enkele keren rond te draaien.

Voor trombones

geldt hetzelfde, alleen moeten hier de twee delen apart worden schoongemaakt. Gebruik je zeep bij het schoonmaken zeep, dan het instrument goed naspoelen anders gaan pompen en ventielen vastzitten. De binnenkant van schuiven van trombones en de pompen van ventielinstrumenten kun je het beste schoonhouden door er van tijd tot tijd een vezelvrije doek doorheen te halen,

nadat het onderdeel met water en afwasmiddel is schoongemaakt. Deze doek maak je vast aan een koord, die aan de andere zijde uitkomt, vervolgens de doek er doorheen trekken.

Bij dit reinigen heel voorzichtig te werk gaan om deuken of verbuigen tegen te gaan. Tot slot dit onderdeel met koud water goed naspoelen zodat er geen vezels of stof achterblijft.

Het mondstuk

kun je uitkoken in water waaraan je wat soda toevoegt. *Dit geldt niet voor aluminium mondstukken.* Ook kun je de binnenkant reinigen met een wisser. Met deze wisser ook de mondstukbuis reinigen en steeds na het spelen goed droog maken. De buitenkant van het mondstuk kun je schoonmaken met water en zeep.

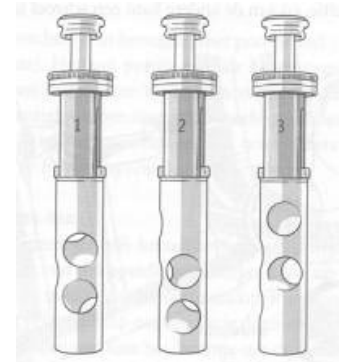

De ventielen

verdienen bijzondere aandacht omdat het precisie instrumenten zijn. Al bij de minste of geringste stof of vetafzetting gaan ze trager lopen. Ventielen regelmatig smeren met speciale ventielolie.

Ventielen reinigen door de boven- en onderdeksel te verwijderen en ventiel en veren uit te nemen. De ventielen schoonmaken met een vezelvrije doek. De binnenzijde van de behuizing schoonmaken met een vezelvrije doek die je om een stukje hout draait, bijvoorbeeld een potlood. Nooit metaal gebruiken.

De schroefdraad van boven- en onderdeksel licht insmeren met vaseline.

Pompen

Ook de pompen van koperen blaasinstrumenten van tijd tot tijd insmeren met vaseline, dit voorkomt vastzitten. De binnenschuiven van trombones regelmatig voor het blazen met wat trombonevet insmeren. Cilindermechanieken kun je smeren door langs de pompen wat ventielolie op de rotors te laten lopen. Daarna de rotors draaien waardoor de olie ook op de lagering komt.

RIETINSTRUMENTEN

De binnenkant van o.a. saxofoons regelmatig met een speciale wisser schoonmaken. De buitenkant voorzichtig met een doek schoonmaken en er op letten dat de polsters niet met water, zeep, olie of vet in aanraking komen. Mondstukken van rietinstrumenten niet met de steelwisser schoonmaken wegens risico van beschadiging door de scherpe punt van de steel. Na het spelen het instrument uit elkaar halen en goed droogmaken met een geschikte wisser.

Ook kun je een zeemlapje gebruiken met daaraan bevestigd een koordje met een gewicht. Het gewicht door het instrument schuiven en aan de andere zijde eruit trekken en het zeemlapje langzaam door het instrument trekken. Kleppen, schroefjes en veren moeten van tijd tot tijd gesmeerd worden. Het beste kun je dit doen met een naald en gedoopt in dunne, zuurvrije instrumentolie (geen ventielolie!). Zorg dat er geen olie op de polsters komt.

Om het risico van scheuren zoveel mogelijk tegen te gaan, moet ervoor gezorgd worden dat de instrumenten geen al te grote temperatuurwisselingen ondergaan, vooral direct voor en na het blazen.

Tapkurken moeten regelmatig met rundvet worden ingevet. Ook is er speciaal vet in de handel.

Geen wisser in het instrument laten zitten.

ENKELE NUTTIGE TIPS VOORAF

1. Speel steeds met de vingertoppen, dit voorkomt dat ventielen schreef gedrukt worden. Het mondstuk voorzichtig in de mondstukbuis steken en niet op slaan. dit voorkomt vastzitten.
2. Ben je verkouden, keelontsteking of een andere mondinfectie, steriliseer dan regelmatig het mondstuk door het onder te dompelen in een ontsmettingsmiddel of het uit te koken met een beetje soda in het water.
3. Leg het instrument gelijk na gebruik in de koffer of tas. (Laat deze bij thuiskomst een dag openstaan).
4. Losse onderdelen uit de koffer of etui houden, tenzij er een speciale bergruimte in de koffer of etui zit.
5. Repareer in geen geval het instrument zelf, laat dit aan de vakman over, nadat u eerst met de instrumentenbeheer, heeft overlegd over de uit te voeren reparatie.
6. Leg het instrument altijd met de pompen naar boven neer.
7. Gebruik een goede standaard thuis en op de repetitie.
8. Gebruik een instrument altijd met beleid, het is een precisie instrument wat makkelijk onklaar raakt.
9. Behandel het instrument dat u van de vereniging in bruikleen heeft alsof het je eigen instrument is.
10. Op een goed onderhouden instrument is het veel prettiger spelen, leeftijd maakt dan niet uit.
11. Mocht je bij het (eerste) onderhoud hulp nodig hebben, neem dan contact op met de instrumentenbeheerder.

KONINKLIJKE HARMONIE
„DE EENDRACHT“
RAAMS DONKSVEER

Instrumenten- en uniformreglement 1-8-2005 ¹ Koninklijke Harmonie de Eendracht te Raamsdonksveer

Koninklijke Harmonie de Eendracht (KHE) is eigenaar van een groot aantal blaas- en slagwerkinstrumenten. Daarnaast heeft in 2004 Koninklijke Harmonie de Eendracht nieuwe uniformen aangeschaft. Het is voor KHE en ieder lid van groot belang om op een goede manier met deze instrumenten en uniformen om te gaan.

Het bestuur heeft een aantal regels opgesteld zodat de muziekinstrumenten en uniformen van KHE nog geruime tijd gebruikt kunnen worden. Het bestuur hoopt en verwacht dat iedereen zich aan deze regels zal houden.

1. KHE kan aan een lid één of meerdere instrumenten incl. accessoires in bruikleen geven. Het instrument blijft eigendom van KHE. Het lid tekent hiervoor een bruikleenovereenkomst. Als garantstelling zal het lid een waarborgsom van € 50,00 betalen.

Elk actief lid heeft, bij deelname aan het harmonieorkest of slagwerkgroep, recht op een uniform. De uniformbeheerder binnen KHE zal hiervoor zorgdragen. Als garantstelling zal het lid een waarborgsom van € 35,00 betalen.

2. De leden zijn verplicht de instrumenten die eigendom zijn van KHE zorgvuldig te onderhouden en er voor te zorgen dat deze niet beschadigd worden. Bij verlies en/of onbruikbaar worden van het instrument door grove nalatigheid van het lid zullen de kosten van reparatie of vervanging worden verhaald op het lid. Kosten voor normaal onderhoud en reparatie zijn in principe voor rekening van KHE. Voordat instrumenten voor onderhoud of reparatie bij de reparateur worden aangeboden dient eerst toestemming van de instrumentenbeheerder te worden gevraagd.

Leden zijn gerechtigd hun eigen instrument aan te schaffen. Uit muzikaal oogpunt is het wenselijk om vóór aanschaf te overleggen met dirigent of instructeur. Kosten voor normaal onderhoud en reparatie zijn in dit geval voor rekening van de eigenaar.

Elk lid is zelf verantwoordelijk voor het in goede staat blijven van het uniform. Beschadigingen, welke zijn ontstaan door duidelijke nalatigheid, worden na beoordeling door en overleg met het bestuur hersteld op kosten van het betreffende lid.

3. Het uniform bestaat uit: een donkerblauw colbert, donkerblauwe pantalon incl. riem, wit overhemd met lange mouwen, stropdas en koord (alleen slagwerkgroep). Deze kledingstukken worden door KHE geleverd. Zwarte dichte schoenen en zwarte sokken/pantykousjes worden door de leden zelf verzorgd.

Als vervanging van het uniform nodig is, omdat men er bijvoorbeeld is uitgegroeid, dan zal KHE tegen inlevering van het oude uniform zorgdragen voor een ander uniform.

Wasvoorschrift: het uniform dient door het lid te worden gereinigd volgens de etiketten welke in de kledingstukken zijn aangebracht. Reiniging geschiedt alleen na overleg met de uniformbeheerder.

4. Leden die een instrument van KHE in bruikleen hebben mogen deze alleen gebruiken bij activiteiten van KHE waarbij het gebruik van het instrument is gevraagd. Voor het bespelen van het instrument buiten deze activiteiten is toestemming van het bestuur vereist.

Het uniform, of delen daarvan, mag alleen worden gedragen bij eigen activiteiten van KHE waarbij het dragen van een uniform is gevraagd.

5. Bij het einde van het lidmaatschap dient het instrument incl. accessoires onmiddellijk in goede staat bij de instrumentenbeheerder of het bestuur ingeleverd te worden. De betaalde waarborgsom van € 50,00 zal worden terugbetaald. Eventueel geconstateerde gebreken, voortvloeiend uit grove nalatigheid van het lid, zullen met de waarborgsom worden verrekend.

Het door KHE geleverde uniform blijft eigendom van de vereniging. Dit betekent dat bij opzegging van het lidmaatschap het uniform moet worden ingeleverd. Mits het uniform onbeschadigd en gereinigd is zal na inlevering de waarborgsom van € 35,00 worden terugbetaald. Bij opzegging binnen 1 jaar na ontvangst van het uniform zal de waarborgsom niet worden gerestitueerd.

¹ Aanhangsel aan het huishoudelijk reglement vastgesteld op 10 december 1985